

ROCZNE SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY

2020

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI 2007

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY

***Europe Direct to serwis, który pomoże Państwu
znaleźć odpowiedź na pytania dotyczące Unii Europejskiej.***

**Numer bezpłatnej infolinii*:
00 800 6 7 8 9 10 11**

* niektórzy operatorzy telefonii komórkowej nie udostępniają połączeń z numerami 00 800 lub pobierają za nie opłaty

Wiele informacji na temat Unii Europejskiej znajduje się na portalu Europa (<http://europa.eu>).

Dane katalogowe znajdują się na końcu niniejszej publikacji.

Luksemburg: Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, 2008

ISBN 978-92-9207-016-8

© Wspólnoty Europejskie, 2008

Powielanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Printed in Belgium

Druk na papierze białym bezchlorowym

SPIS TREŚCI

- 4–5 SŁOWO WSTĘPNE PREZESA
- 6–7 MISJA, WIZJA, WARTOŚCI I CELE STRATEGICZNE
- 8–13 ROLA I ZADANIA TRYBUNAŁU
- 14–17 ZARZĄDZANIE I ORGANIZACJA
- 18–25 PRZEGLĄD SPRAWOZDAŃ Z KONTROLI I OPINII
- 26–27 DZIAŁANIA PODJĘTE W NASTĘPSTWIE KONTROLI I ODDZIAŁYWANIE PRAC TRYBUNAŁU
- 28–29 OPINIE TRYBUNAŁU
- 30–35 PRACE TRYBUNAŁU W 2007 ROKU I PÓŹNIEJ
- 36–37 WSPÓŁPRACA MIĘDZYKRAJOWA
- 38–43 KADRY
- 44–45 INFORMACJE FINANSOWE

SŁOWO WSTĘPNE PREZESA

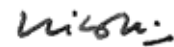
Jednym z naszych najważniejszych celów jest to, aby Europejski Trybunał Obrachunkowy stał się instytucją lepiej znaną obywatelom UE. Naszym zadaniem jest także promowanie przejrzystości i rozliczalności. Toteż z wielką przyjemnością zapraszam Państwa do lektury pierwszego rocznego sprawozdania z działalności Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Zawiera ono ogólny opis Trybunału oraz relację z jego działalności w 2007 r., kiedy obchodziliśmy 30 rocznicę funkcjonowania naszej instytucji jako zewnętrznego kontrolera UE, oddanego pracy na rzecz poprawy zarządzania finansami oraz działającego jako niezależny strażnik interesów finansowych obywateli Unii Europejskiej.

Zasadniczym zadaniem Trybunału jest przeprowadzanie kontroli i sporządzanie z nich sprawozdań, które pomagają jednostkom kontrolowanym poprawić zarządzanie finansami oraz wspomagają organy udzielające absolutorium (Parlament Europejski i Radę) w sprawowaniu nadzoru nad wykonaniem budżetu UE. W niniejszym sprawozdaniu zawarto przegląd sprawozdań z kontroli opublikowanych w 2007 r. Podkreślono w nim najważniejsze wnioski dotyczące wykonania budżetu UE za 2006 r. oraz należytego zarządzania finansami Unii Europejskiej

Trybunał nie odnosi się wyłącznie do zarządzania finansami w przeszłości, lecz bierze także czynny udział w tworzeniu unijnych ram kontroli finansowej. Rok 2007 był rokiem szczególnym dla zarządzania finansami UE. W części pt. „Opinie Trybunału” omówiono w skrócie stanowisko Trybunału w sprawie istotnych zmian dotyczących kwestii rozliczalności państw członkowskich oraz wkład, jaki Trybunał wnosi do zainicjowanej przez Komisję Europejską debaty publicznej na temat reformy budżetowej.

Żadne z naszych ubiegłorocznych osiągnięć nie byłoby możliwe bez zaangażowania, kompetencji i umiejętności 850 pracowników Trybunału. Są oni największym atutem zwróconej ku przyszłości organizacji, która nieustannie stara się doskonalić. Pierwsze sprawozdanie z działalności omawia szczegółowo proces reformowania Trybunału, który rozpoczął się w 2006 r. od przeprowadzenia samooceny. W 2007 r. odnotowano postępy w zakresie wdrażania planu działań będącego efektem tej samooceny, a pod koniec roku rozpoczęto „ocenę partnerską” prowadzoną przez zespoły kontrolerów z krajowych organów kontroli Norwegii, Kanady, Austrii i Portugalii. Jednym z pierwszych osiągnięć reformy jest poniższe oświadczenie w sprawie misji, wizji, wartości i celów strategicznych. Będzie nam ono towarzyszyć podczas realizacji zadań, o których będziemy Państwa informować na bieżąco w nadchodzących latach.

Mam nadzieję, że nasze pierwsze sprawozdanie z działalności zainteresuje Państwa i okaże się użyteczne.

Vítor Manuel da Silva Caldeira
Prezes

MISJA, WIZJA, WARTOŚCI I CELE STRATEGICZNE

MISJA

Europejski Trybunał Obrachunkowy jest instytucją UE ustanowioną na mocy traktatu w celu sprawowania kontroli nad finansami UE. Jako zewnętrzny kontroler UE przyczynia się do poprawy zarządzania finansami UE i pełni rolę niezależnego strażnika interesów finansowych obywateli Unii Europejskiej.

WIZJA

Trybunał Obrachunkowy jest instytucją niezależną i dynamiczną, znaną z rzetelności i bezstronności, szanowaną ze względu na profesjonalizm oraz jakość i znaczenie działalności, jak również oferującą zainteresowanym podmiotom nieocenione wsparcie na drodze poprawy zarządzania finansami UE.

WARTOŚCI

Niezależność,
rzetelność
i bezstronność

Niezależność, rzetelność i bezstronność w stosunku do instytucji, jej członków i personelu.

Przedstawianie zainteresowanym podmiotom odpowiednich wyników bez zabiegania o instrukcje i bez ulegania naciskom z zewnątrz.

Profesjonalizm

Utrzymywanie wysokich, wzorcowych standardów we wszystkich profesjonalnych aspektach.

Zaangażowanie w rozwój kontroli sprawowanej przez organy publiczne w UE i na całym świecie.

Wartość dodana

Sporządzanie stosownych, aktualnych sprawozdań o wysokiej jakości, opartych na rzetelnych ustaleniach i dowodach, podejmujących istotne dla zainteresowanych podmiotów kwestie i zawierających wyraźne i autorytatywne przesłanie.

Przyczynianie się do skutecznej poprawy zarządzania UE oraz zwiększonej rozliczalności w zakresie zarządzania funduszami UE.

Doskonałość
i wydajność

Docenianie jednostek, rozwijanie uzdolnień i nagradzanie wyników.

Zapewnianie skutecznej komunikacji i umacnianie współpracy zespołowej.

Zwiększenie wydajności we wszystkich aspektach działalności.

CELE STRATEGICZNE

Aby wypełnić swoją misję, Europejski Trybunał Obrachunkowy wyznaczył sobie następujące cele strategiczne:

Profesjonalizm

Solidna metodyka, odpowiednia strategia kontroli, opracowywanie praktyk w zakresie kontroli publicznej, wspólne standardy kontroli oraz kryteria kontroli funduszy UE, współpraca z NOK w UE, skuteczne „wspólnotowe ramy kontroli”.

Wyniki prac

Wybór odpowiednich tematów kontroli, aktualność, klarowność i czytelność sprawozdań, jakość kontroli wykonania zadań, coraz większe oddziaływanie sprawozdań.

Zainteresowane
podmioty

Zwiększenie kontaktów z jednostkami kontrolowanymi w celu pogłębienia zrozumienia procesu kontroli, a także uzyskania szerszej akceptacji wyników kontroli; rozwój kontaktów z Parlamentem Europejskim oraz Radą jako władzą budżetową oraz organami udzielającymi absolutorium; skuteczna komunikacja z obywatelami UE.

Wyciąganie wniosków
i rozwój

Wyciąganie wniosków na podstawie oceny partnerskiej w celu wzmocnienia i rozwoju organizacji, metod, procesów i wyników, a także w celu zwiększenia wydajności; wdrażanie skutecznej i dynamicznej polityki kadrowej; szkolenia zawodowe na wysokim poziomie; unowocześnianie infrastruktury; realizacja polityki informatycznej.

ROLA I ZADANIA TRYBUNAŁU

JAKA JEST ROLA TRYBUNAŁU?

Unia Europejska dysponuje budżetem w wysokości około 120 mld euro, czyli w przybliżeniu 1% dochodu narodowego brutto (DNB) 27 państw członkowskich. Budżet UE w porównaniu z budżetami krajowymi stanowi niewielką ich część. Jednakże dla niektórych państw członkowskich fundusze unijne odgrywają istotną rolę w finansowaniu działań publicznych, a ich całkowita kwota jest bliska lub równa DNB niektórych krajów, np. Rumunii. Struktura budżetu ewoluowała w czasie, przy czym rolnictwo i polityka spójności stanowiły jego główne składniki (zob. **ramka 1**).

Budżet jest przyjmowany rokrocznie – w kontekście siedmioletnich ram finansowych – przez Radę, czyli przedstawicieli państw członkowskich, a następnie przez wybierany w wyborach bezpośrednich Parlament Europejski. Komisja Europejska przedstawia propozycję budżetu i odpowiada także za jego wykonanie. Bardzo istotną część budżetu – mianowicie wydatki rolne i oraz wydatki w ramach polityki spójności – realizowana jest we współpracy z państwami członkowskimi. W zależności od programów wydatkowania krajowe organy administracji mogą odpowiadać za ustanawianie strategii wydatkowania, wybór beneficjentów i projektów oraz dokonywanie płatności. Szczególną cechą wydatków wspólnotowych jest wysoki procent płatności przyznawanych na podstawie wniosków złożonych przez samych beneficjentów, czy to rolników, czy to kierowników projektów na terenie całej Unii.

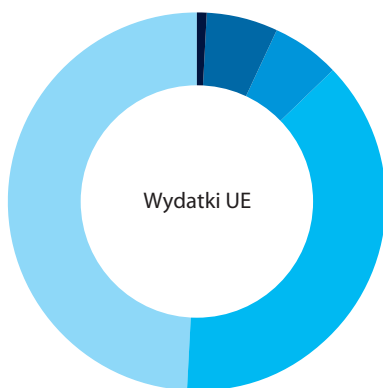
RAMKA 1 – NA CO UE WYDAJE SWOJE PIENIĄDZE?

Na budżet UE składają się wkłady finansowe państw członkowskich (oparte głównie na ich DNB), jak również cła i opłaty rolne. Budżet UE w znacznym stopniu przeznaczany jest na inne cele niż budżety krajowe, po części z powodu różnic w zakresie obowiązków. Unia nie odpowiada na przykład za systemy ubezpieczeń społecznych, które zwykle stanowią dużą część krajowych wydatków.

Od lat 60. wydatki rolne, zazwyczaj w formie płatności na rzecz rolników na terenie całej Unii, stanowią największą część budżetu, która teraz stopniowo się zmniejsza. W 2008 r. nieco mniej niż połowa budżetu przeznaczona jest na zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochronę, głównie na rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich.

Od lat 80. znaczna część wydatków przeznaczana jest na cele związane ze spójnością – tj. rozwój regionalny i społeczny – przez współfinansowanie szerokiej gamy projektów od budowy dróg na Słowacji po szkolenia dla bezrobotnych w Niemczech. Planuje się, że 38% budżetu w 2008 r. zostanie przeznaczony na trwałe rozwój, z czego lwią część stanowią wydatki na działania w ramach polityki spójności. Pozycja ta obejmuje także sporą część środków przeznaczonych na badania naukowe.

UE wydaje też znaczne kwoty na rozwój i pomoc humanitarną, a także na wsparcie dla krajów bliskich Unii lub kandydujących do członkostwa w UE. Około 6% budżetu potrzebne jest na finansowanie administracji instytucji wspólnotowych.

Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość

1%

Unia Europejska jako partner na arenie międzynarodowej

6%

Administracja

6%

Spójność – Trwały rozwój

38%

Rolnictwo – Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona

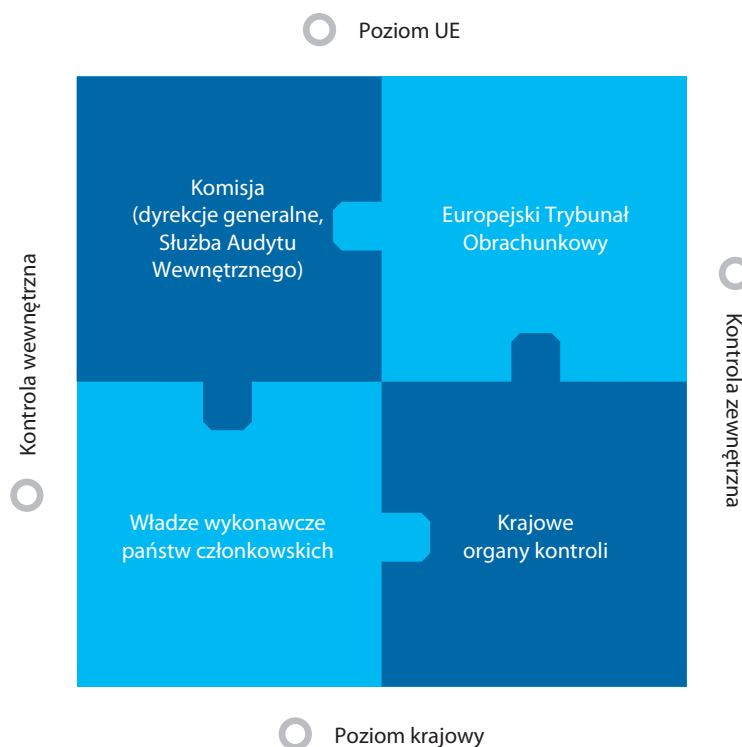
49%

W społeczeństwach demokratycznych istnieje potrzeba dostępu do pełnych i prawdziwych informacji służących jako podstawa debaty oraz decyzji podejmowanych w celu poprawy zarządzania finansami oraz zapewnienia rozliczalności. UE, podobnie jak jej państwa członkowskie, ma zewnętrznego kontrolera pełniącego funkcję niezależnego strażnika finansowych interesów obywateli Unii. Jako zewnętrzny kontroler UE Europejski Trybunał Obrachunkowy sprawdza, czy fundusze UE są poprawnie rejestrowane i wydatkowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, z zachowaniem zasady jak najbardziej gospodarnego wykorzystania środków, niezależnie od tego, gdzie są one wydatkowane.

W celu poprawienia zarządzania finansami z wyników prac Trybunału korzysta Komisja, Parlament i Rada, jak również państwa członkowskie. Na pracach Trybunału opiera się w sposób istotny coroczna procedura udzielenia absolutorium, zgodnie z którą Parlament, uzależniając swą decyzję od zaleceń Rady, rozstrzyga, czy Komisja wypełniła swoje obowiązki w zakresie wykonania budżetu za poprzedni rok. Wbrew swojej nazwie Trybunał nie posiada uprawnień sądowych.

W tych dziedzinach budżetu, gdzie zarządzanie jest dzielone, państwa członkowskie współpracują z Komisją przy ustanawianiu systemów nadzoru i kontroli – w ramach kontroli wewnętrznej – w celu zagwarantowania prawidłowego i zgodnego z przepisami wydatkowania funduszy. Kontrola wewnętrzna ma zatem wymiar unijny, ale również krajowy. Oprócz prac prowadzonych przez Trybunał liczne krajowe organy kontroli kontrolują europejskie fundusze, które przechodzą przez krajowe budżety i są wydatkowane przez krajowe organy administracji.

Przegląd wewnętrznej i zewnętrznej kontroli budżetu UE

CZYM ZAJMUJE SIĘ TRYBUNAŁ?

Trybunał przeprowadza trzy różne rodzaje kontroli¹: kontrolę finansową, kontrolę zgodności i kontrolę wykonania zadań. Ich głównym celem jest udzielenie odpowiedzi na trzy następujące pytania:

- Czy sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową, wyniki i przepływy pieniężne za dany rok, zgodnie ze stosownymi założeniami sprawozdawczości finansowej? (kontrola finansowa)
- Czy działania, transakcje finansowe oraz informacje, we wszystkich istotnych aspektach, są zgodne z odnoszącymi się do nich ramami prawnymi i regulacyjnymi? (kontrola zgodności)
- Czy zarządzanie finansami jest należyte, tzn. czy wydatkuje się minimum środków (oszczędność), czy wyniki są osiągane przy zaangażowaniu możliwie najmniejszych zasobów (wydajność) i czy postawione cele są realizowane (skuteczność)? (kontrola wykonania zadań)

Większość prac w ramach kontroli finansowej i kontroli zgodności Trybunał przeprowadza na potrzeby wydawanego rokrocznie poświadczenia wiarygodności, które przedstawiane jest w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu UE. Traktat WE nakłada na Trybunał obowiązek wydania takiego poświadczenia, czyli opinii w sprawie wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. W tym kontekście transakcje leżące u podstaw rozliczeń to najczęściej płatności przekazywane z budżetu UE na rzecz beneficjentów końcowych. Coroczne poświadczenie wiarygodności określane jest powszechnie za pomocą francuskiego akronimu DAS (*déclaration d'assurance*).

¹ W celu uzyskania dodatkowych informacji na temat metodyki Trybunału należy zapoznać się z podręcznikami dostępnymi na stronie internetowej Trybunału (www.eca.europa.eu).

W JAKI SPOSÓB TRYBUNAŁ PRZEPROWADZA KONTROLE?

Kontrole rozliczeń UE prowadzone są przez Trybunał zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości (MSR), stosowanymi w sektorze publicznym i prywatnym. Istniejące międzynarodowe standardy nie obejmują jednakże w tym samym zakresie takiego rodzaju kontroli zgodności, jaką przeprowadza Trybunał. Trybunał aktywnie uczestniczy w procesie opracowywania międzynarodowych standardów przez podmioty zajmujące się wyznaczaniem tych standardów (INTOSAI, IFAC) przy udziale krajowych organów kontroli².

W celu uzyskania pewności co do tego, czy płatności są zgodne z ramami prawnymi i regulacyjnymi, Trybunał opiera się na wynikach badania systemów nadzoru i kontroli, mających zapobiegać występowaniu błędów w zakresie legalności i prawidłowości, wykrywać je i korygować, jak również na wynikach badania próby samych transakcji (płatności) (zob. **ramka 2**). Jeżeli badanie systemów potwierdzi ich wiarygodność, wówczas Trybunał, aby sformułować uzasadniony wniosek w sprawie legalności i prawidłowości transakcji, może objąć kontrolą mniejszą ich liczbę. Na poparcie wniosków Trybunału wykorzystywane są także inne źródła, takie jak np. praca innych kontrolerów.

Podczas kontroli wykonania zadań Trybunał korzysta z różnorodnej metodyki kontroli w celu dokonania oceny systemów zarządzania i monitoringu, a także informacji na temat wyników, na podstawie kryteriów opartych na przepisach prawa oraz zasadach należytego zarządzania finansami.

Podjętując decyzje, jakie kontrole wykonania zadań należy przeprowadzić, Trybunał ma na celu określenie tematów kontroli, które mogą być najbardziej przydatne przy wskazywaniu aspektów wymagających poprawy w zakresie oszczędności, skuteczności i wydajności wydatkowania funduszy UE.

²

INTOSAI (International Organisation of Supreme Audit Institutions) – Międzynarodowa Organizacja Najwyższych Organów Kontroli;
IFAC (International Federation of Accountants) – Międzynarodowa Federacja Księgowych.

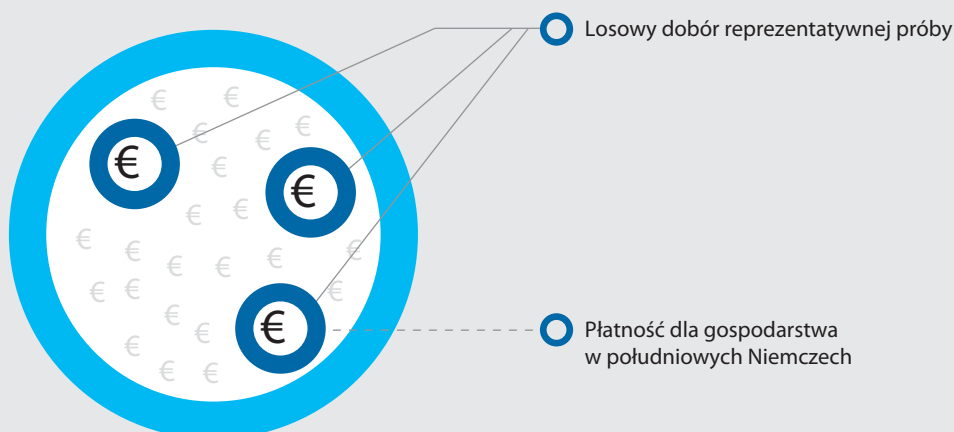
RAMKA 2 – KONTROLE PŁATNOŚCI Z BUDŻETU UE PRZEPROWADZANE PRZEZ TRYBUNAŁ NA MIEJSCU

Trybunał nie dysponuje zasobami umożliwiającymi mu przeprowadzanie szczegółowych kontroli wszystkich transakcji finansowanych z budżetu UE. W ramach kontroli DAS wykorzystuje on zatem techniki statystycznego doboru próby w celu uzyskania wyników reprezentatywnych dla danej populacji jako całości. Polegają one na losowym dobraniu reprezentatywnej próby transakcji leżących u podstaw rozliczeń ze wszystkich dziedzin unijnego budżetu, np. rolnictwa, i poddaniu jej szczegółowemu badaniu. Trybunał śledzi te transakcje aż do poziomu końcowego odbiorcy pomocy, np. rolnika w południowych Niemczech. Trybunał przeprowadza następnie kontrole na miejscu, polegające przykładowo na zmierzeniu wielkości gruntów w celu zweryfikowania zgodności danych deklarowanych we wniosku z rzeczywistością.

Statystyczny charakter próby dobieranej przez Trybunał oznacza, że wyniki badania można ekstrapolować na całą odnośną populację, tj. konkretny obszar dochodów lub wydatków, i wraz z informacjami uzyskanymi z oceny systemów wykorzystać je jako podstawę ogólnej opinii kontrolera. W praktyce Trybunał zestawia wyniki przeprowadzonych badań prób statystycznych z przyjętym przez siebie dopuszczalnym poziomem – lub progiem istotności – aby podjąć decyzję w sprawie rodzaju opinii, która zostanie wydana.

Poniżej ilustracja sposobu, w jaki Trybunał wybiera do badań szczegółowych transakcje leżące u podstaw rozliczeń. W praktyce procedury doboru prób stosowane przez Trybunał są bardziej złożone, np. dobór dwuetapowy w celu poprawy wydajności prac kontrolnych.

Ogół płatności na rolnictwo

ZARZĄDZANIE I ORGANIZACJA

○ STRUKTURA TRYBUNAŁU

Trybunał Obrachunkowy działa jako organ kolegialny, w skład którego wchodzi 27 członków, po jednym z każdego państwa członkowskiego. Wszystkie sprawozdania z kontroli i opinie przyjmowane są przez to gremium. Kolegium podejmuje także decyzje dotyczące organizacji i administracji Trybunału.

Prace Trybunału zorganizowane są wokół pięciu grup, do których przypisani są poszczególni członkowie. Jak wynika ze schematu organizacyjnego (zob. s. 17) istnieją cztery grupy sektorowe, zajmujące się różnymi częściami budżetu (zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona – polityki strukturalne, transport, badania naukowe i energia – działania zewnętrzne – zasoby własne, operacje bankowe, wydatki administracyjne, instytucje i organy Wspólnoty oraz polityki wewnętrzne). Członkowie każdej grupy kontroli wyznaczają spośród swego grona przewodniczącego grupy na odnawialny okres dwóch lat.

Piąta grupa kontroli CEAD (koordynacja, komunikacja, ocena, zapewnienie jakości i rozwój) jest odpowiedzialna za kwestie horyzontalne, takie jak koordynacja prac nad poświadczeniem wiarygodności, zapewnienie jakości, opracowywanie metodyki kontroli Trybunału oraz informowanie o działalności Trybunału i wynikach jego pracy.

Komitet Administracyjny, w skład którego wchodzi członkowie reprezentujący wszystkie grupy kontroli, opracowuje kwestie administracyjne wymagające formalnej decyzji Trybunału.

○ CZŁONKOWIE

Członków Trybunału, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, mianuje Rada UE w następstwie nominacji przedstawionej przez stosowne państwa członkowskie. Kadencja członków trwa sześć lat i jest odnawialna. Przy wypełnianiu swoich obowiązków są oni zobowiązani zachować pełną niezależność i działać w ogólnym interesie Unii Europejskiej.

Oprócz działań na forum kolegium, takich jak podejmowanie ostatecznych decyzji w sprawie kontroli oraz opinii, jak również szerzej zakrojonych kwestii natury strategicznej i administracyjnej, każdy z członków realizuje powierzone mu zadania indywidualne, głównie w sferze kontroli. Same prace kontrolne prowadzone są zazwyczaj przez kontrolerów w działach kontroli i koordynowane przez odpowiedzialnego za dane zadanie członka, wspomaganego przez personel zatrudniony w jego gabinecie. Członek następnie przedstawia sprawozdanie z kontroli na szczeblu grupy i Trybunału, a po jego przyjęciu – przed Parlamentem Europejskim, Radą i innymi zainteresowanymi podmiotami.

Dnia 1 stycznia 2007 r., wraz z przystąpieniem do UE Bułgarii i Rumunii, skład członków Trybunału rozszerzył się o dwie osoby: Nadeždę Sandołową i Ovidiu Ispira. Rok później, w dniu 1 stycznia 2008 r., do Trybunału dołączyli trzech nowi członkowie: Michel Cretin (Francja), Henri Grethen (Luksemburg) oraz Harald Noack (Niemcy) w związku z wygaśnięciem mandatów ich poprzedników. Ponadto Rada przedłużyła o kolejne sześć lat mandaty czterech członków (z Austrii, Niderlandów, ze Zjednoczonego Królestwa i z Grecji).

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY, 2008

PREZES

Vítor Manuel
da SILVA CALDEIRA (PT)

Hubert
WEBER (AT)

Maarten B.
ENGWIRDA (NL)

Máire
GEOGHEGAN-QUINN (IE)

David
BOSTOCK (UK)

Morten Louis
LEVYSOHN (DK)

Ioannis
SARMAS (EL)

Július
MOLNÁR (SK)

Vojko Anton
ANTONČIČ (SI)

Gejza Zsolt
HALÁSZ (HU)

Jacek
UCZKIEWICZ (PL)

Josef
BONNICI (MT)

Irena
PETRUŠKEVIČIENĖ (LT)

Igors
LUDBORŽS (LV)

Jan
KINŠT (CZ)

Kersti
KALJULAIK (EE)

Kíkis
KAZAMIAS (CY)

Massimo
VARI (IT)

Juan
RAMALLO MASSANET (ES)

Olavi
ALA-NISSILÄ (FI)

Lars
HEIKENSTEN (SE)

Karel
PINXTEN (BE)

Ovidiu
ISPIR (RO)

Nadežda
SANDOŁOWA (BG)

Michel
CRETIN (FR)

Harald
NOACK (DE)

Henri
GRETHEN (LU)

○ PREZES

Europejski Trybunał Obrachunkowy jest kierowany przez Prezesa, którego członkowie Trybunału wybierają ze swego grona na trzyletnią, odnawialną kadencję. Prezes pełni rolę określaną jako *primus inter pares*, czyli pierwszego wśród równych sobie. Przewodniczy on posiedzeniom Trybunału, czuwa nad wprowadzaniem w życie decyzji Trybunału oraz nad właściwym zarządzaniem instytucją i jej działaniami.

Prezes reprezentuje Trybunał w dziedzinie stosunków zewnętrznych, w szczególności przed organem udzielającym absolutorium, pozostałymi instytucjami UE oraz najwyższymi organami kontroli państw członkowskich, jak również państw beneficjentów.

Dnia 16 stycznia 2008 r. Vítor Manuel da Silva Caldeira, członek narodowości portugalskiej, został wybrany na stanowisko Prezesa Trybunału.

○ SEKRETARZ GENERALNY

Sekretarz Generalny, najwyższy rangą urzędnik w instytucji, mianowany jest przez Trybunał na odnawialną, sześcioletnią kadencję. Do jego zadań należy kierowanie personelem i administracją Trybunału, w tym także zarządzanie szkoleniami zawodowymi i służbami tłumaczeniowymi, na które składają się sekcje wszystkich języków urzędowych, z wyjątkiem irlandzkiego (22 języki). Sekretarz Generalny jest także odpowiedzialny za sekretariat Trybunału.

Dnia 1 lipca 2007 r. został przedłużony mandat obecnego Sekretarza Generalnego, Michela Hervé.

○ PERSONEL TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO

Europejski Trybunał Obrachunkowy zatrudnia około 850 osób (836 – 31 grudnia 2007 r.). W skład personelu wchodzi kontrolerzy (484), tłumacze (162) i pracownicy administracyjni. Zatrudnieni w Trybunale kontrolerzy posiadają odpowiednie wykształcenie oraz bogate doświadczenie zawodowe w sektorze zarówno prywatnym, jak i państwowym, m.in. w dziedzinie księgowości, zarządzania finansami, kontroli zewnętrznej i wewnętrznej, prawa i ekonomii. Podobnie jak pozostałe instytucje UE Trybunał zatrudnia obywateli ze wszystkich państw członkowskich.

KIEROWNICTWO

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA,
prezes

- Nadzorowanie pracy Trybunału
- Kontakty z instytucjami wspólnotowymi
- Kontakty z NOK i międzynarodowymi organizacjami kontroli
- Sprawy prawne
- Audyt wewnętrzny

SCHEMAT ORGANIZACYJNY

GRUPA KONTROLI I
ZARZĄDZANIE ZASOBAMI NATURALNYMI
I ICH OCHRONA

Hubert WEBER, przewodniczący grupy
Gejza HALÁSZ
Olavi ALA-NISSILÄ
Július MOLNÁR
Kikis KAZAMIAS
Michel CRETIN

- EFRG – kontrola finansowa
- WPR – systemy centralne
- EFRG – rynki
- EFRROW
- IACS
- EFR, środowisko i zdrowie

GRUPA KONTROLI II
POLITYKI STRUKTURALNE, TRANSPORT,
BADANIA NAUKOWE I ENERGIA

David BOSTOCK, przewodniczący grupy
Massimo VARI
Harald NOACK
Kersti KALJULAI
Ovidiu ISPIR
Henri GRETHEN

- Polityki strukturalne – kontrola finansowa
- Polityki strukturalne – kontrola wykonania zadań
- Transport, badania naukowe i energia – kontrola finansowa
- Transport, badania naukowe i energia – kontrola wykonania zadań

GRUPA KONTROLI III
DZIAŁANIA ZEWNĘTRZNE

Maarten B. ENGWIRDA,
przewodniczący grupy
Jacek UCZKIEWICZ
Karel PINXTEN
Máire GEOGHEGAN-QUINN
Jan KINŠT

- Współpraca z krajami rozwijającymi się (budżet ogólny UE)
- Polityka przedakcesyjna i polityka sąsiedztwa
- Europejskie Fundusze Rozwoju (kraje Afryki, Karaibów i Pacyfiku)

GRUPA KONTROLI IV
ZASOBY WŁASNE, OPERACJE BANKOWE,
WYDATKI ADMINISTRACYJNE, INSTYTUCJE
I ORGANY WSPÓLNOTY ORAZ POLITYKI
WEWNĘTRZNE

Ioannis SARMAS, przewodniczący grupy
Irena PETRUŠKEVIČIENĖ
Juan RAMALLO MASSANET
Morten Louis LEVYSOHN
Igors LUDBORŽS
Nadežda SANDOŁOWA

- Zasoby własne Unii Europejskiej
- Wydatki administracyjne instytucji Unii Europejskiej
- Polityki wewnętrzne Unii Europejskiej
- Pożyczki i operacje bankowe
- Agencje wspólnotowe i inne organy zdecentralizowane

GRUPA CEAD
KOORDYNACJA, KOMUNIKACJA, OCENA,
ZAPEWNIENIE JAKOŚCI I ROZWÓJ

Josef BONNICI, członek Trybunału odpowiedzialny za DAS, przewodniczący grupy
Vojko Anton ANTONČIČ, członek Trybunału odpowiedzialny za ADAR,
Lars HEIKENSTEN, członek Trybunału odpowiedzialny za komunikację
za komunikację
Olavi ALA-NISSILÄ (GK I)
Jacek UCZKIEWICZ (GK III)
Kersti KALJULAI (GK II)
Irena PETRUŠKEVIČIENĖ (GK IV)

- Metodyka kontroli i wsparcie
- Kontrola jakości
- Komunikacja i sprawozdania
- Nadzór nad kontrolą oraz wsparcie kontroli finansowej/kontroli zgodności
- Wiarygodność rozliczeń i oświadczenia kierownictwa

SEKRETARIAT GENERALNY

Michel HERVÉ,
sekretarz generalny

- Kadry
- Informatyka i telekomunikacja
- Finanse i administracja
- Tłumaczenia

PRZEGLĄD SPRAWOZDAŃ Z KONTROLI I OPINII³

Wyniki prowadzonych przez Trybunał kontroli finansowych i kontroli zgodności publikowane są przede wszystkim w sprawozdaniach rocznych dotyczących wykonania budżetu ogólnego UE i Europejskich Funduszy Rozwoju, a także w specjalnych sprawozdaniach rocznych dotyczących unijnych agencji. Wyniki kontroli wykonania zadań publikowane są w sprawozdaniach specjalnych przez cały rok. Trybunał publikuje również opinie w sprawie projektów aktów prawnych mających wpływ na zarządzanie finansami.

SPRAWOZDANIA ROCZNE ZA ROK BUDŻETOWY 2006

SPRAWOZDANIE ROCZNE DOTYCZĄCE WYKONANIA BUDŻETU UE

Trybunał wielokrotnie stwierdzał w swoich sprawozdaniach rocznych dotyczących wykonania budżetu ogólnego UE, że warunkiem dobrego zarządzania budżetem UE są wystarczająco skuteczne i odpowiednie systemy kontroli wewnętrznej stosowane w Komisji i państwach członkowskich. Przez kilka ostatnich lat Trybunał doceniał starania Komisji podejmowane w celu tworzenia i stosowania ulepszonych procedur kontroli wewnętrznej i zarządzania, obejmujących zarówno wiarygodność rozliczeń, jak i legalność i prawidłowość transakcji w nich wykazanych. W sprawozdaniu rocznym za 2006 r. kontynuowano tę tradycję: zidentyfikowano obszary, w których nastąpił postęp – w niektórych przypadkach znaczący – a także wskazano istotne obszary wydatków, w których sytuacja jest nadal niezadowolająca.

Trybunał stwierdził, że „Ostateczne roczne sprawozdanie finansowe Wspólnot Europejskich” dotyczące wykonania budżetu UE na 2006 r. rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową oraz wyniki Wspólnot, z wyjątkiem zawyżenia w bilansie stanu zobowiązań i kwoty prefinansowania. W związku z tym za konieczny uznano dalszy postęp w zakresie nowo wprowadzonej rachunkowości memoriałowej, tak aby mogła ona funkcjonować w sposób całkowicie zadowolający i aby w pełni wykorzystać jej możliwości jako źródła wiarygodnych informacji do celów zarządzania i nadzoru.

W odniesieniu do obszarów budżetu obejmujących większość płatności wykazanych w „Ostatecznym rocznym sprawozdaniu finansowym Wspólnot Europejskich” – rolnictwo (głównie w zakresie wydatków nieobjętych systemem kontroli IACS), polityki strukturalne, polityki wewnętrzne i znaczna część działań zewnętrznych – Trybunał wydał negatywną opinię na temat legalności i prawidłowości, stwierdzając, że płatności w tych obszarach wydatków są nadal w istotnym zakresie obciążone błędami. W wypadku płatności w tych obszarach systemy nadzoru i kontroli jedynie częściowo pozwoliły na ograniczenie ryzyka błędu związanego z legalnością i prawidłowością transakcji. Trybunał podkreślił, że skomplikowane lub niejasne kryteria kwalifikowalności lub złożone przepisy mają znaczący wpływ na legalność i prawidłowość transakcji.

Trybunał odnotował jednak wyraźny spadek szacowanego poziomu błędów w transakcjach w obszarze rolnictwa i stwierdził, że IACS, jeśli jest prawidłowo stosowany, stanowi skuteczny system ograniczający ryzyko nieprawidłowych wydatków. Ponadto Trybunał uznał, że transakcje leżące u podstaw zobowiązań i dochodów były wolne od istotnych błędów; podobnie było w wypadku płatności związanych z wydatkami administracyjnymi, z większością płatności w ramach strategii przedakcesyjnej oraz z częścią płatności w ramach działań zewnętrznych (patrz **ramka 3**).

RAMKA 3 – PODSUMOWANIE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKcji W PODZIALE NA OBSZAR WYDATKÓW

Tabela podsumowuje ogólną ocenę systemów nadzoru i kontroli, zgodnie z odpowiednimi rozdziałami sprawozdania rocznego za 2006 r. Przedstawia ona ogólne wyniki badania przez Trybunał reprezentatywnych prób transakcji. Systemy są sklasyfikowane jako „częściowo zadowolające”, w wypadku gdy pewne instrumenty kontroli zostały ocenione jako działające odpowiednio, podczas gdy inne nie. Oznacza to, że jako całość mogą one nie gwarantować ograniczenia błędów w transakcjach leżących u podstaw rozliczeń do akceptowalnego poziomu. W wypadku „funkcjonowania systemów nadzoru i kontroli” w zakresie wydatków administracyjnych sprawozdanie ukazuje pewne uchybienia.

Tabela podkreśla główne elementy, ale nie przedstawia wszystkich istotnych szczegółów. W celu uzyskania kompletnej analizy należy zapoznać się z tekstem sprawozdania rocznego za 2006 r.

Oceny szczegółowe zawarte w sprawozdaniu rocznym za 2006 r.	Funkcjonowanie systemów nadzoru i kontroli	Poziom błędu
Zasoby własne		
Wspólna polityka rolna	IACS nieobjęte IACS	Ogólnie dla WPR IACS nieobjęte IACS nieobjęte IACS
Działania strukturalne		
Polityki wewnętrzne		
Działania zewnętrzne	 	Centrala i przedstawicielstwa Organizacje wdrażające
Strategia przed-akcesyjna	Phare/ISPA SAPARD	
Wydatki administracyjne		

Funkcjonowanie systemów nadzoru i kontroli	poziom zadowolający	poziom częściowo zadowolający	poziom niezadowolający
Poziom błędu	poniżej 2% progę istotności	między 2% a 5%	powyżej 5%

○ **SPRAWOZDANIE ROCZNE DOTYCZĄCE EUROPEJSKICH FUNDUSZY ROZWOJU**

W 2007 r. Trybunał opublikował również sprawozdanie roczne dotyczące Europejskich Funduszy Rozwoju. Opinia dotycząca wiarygodności rozliczeń Europejskich Funduszy Rozwoju (EFR) nie zawierała zastrzeżeń, natomiast opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń zawiera takie zastrzeżenie w odniesieniu do zatwierdzonych przez przedstawicielstwa płatności w krajach będących beneficjentami, ponieważ w transakcjach tych Trybunał wykrył istotny poziom błędów.

○ **INNE SPRAWOZDANIA ROCZNE**

W 2007 r. Trybunał przyjął również 28 specjalnych sprawozdań rocznych odnoszących się do europejskich agencji i innych organów zdecentralizowanych, a także specjalne sprawozdanie roczne dotyczące skuteczności zarządzania Europejskim Bankiem Centralnym.

SPRAWOZDANIA SPECJALNE OPUBLIKOWANE W 2007 ROKU

Trybunał opublikował w 2007 r. dziewięć sprawozdań specjalnych. Sprawozdania te dotyczyły kwestii związanych z zarządzaniem finansami w różnych obszarach – od współpracy państw członkowskich w dziedzinie podatku VAT (8/2007) po pomoc w kontekście rozwoju zdolności w odległych krajach, takich jak Angola czy Wietnam (6/2007).

Działalność Trybunału prowadzi do wykrycia różnego rodzaju problemów, niosących za sobą różne konsekwencje. Wykryte przez Trybunał uchybienia w wydatkach instytucji europejskich na ich budynki (2/2007) wskazują, że część środków unijnych wydano w tym zakresie niepotrzebnie. Niedociągnięcia opisane w sprawozdaniu dotyczącym systemów kontroli, inspekcji i sankcji w zakresie rybołówstwa (7/2007) mogły mieć poważne konsekwencje zarówno w odniesieniu do zasobów rybnych, jak i dla przyszłości przemysłu rybnego. Niezależnie od typów wydatków istniejących w różnych obszarach budżetu UE w sprawozdaniach Trybunału można wyszczególnić szereg ogólniejszych zagadnień, które przedstawiono poniżej:

- **Fundusze** powinny być wydawane zarówno w sposób **sprawny**, jak i **skuteczny**, zdarzają się jednak trudności w osiągnięciu obu tych celów jednocześnie. Problem ten przedstawiony jest w sprawozdaniu dotyczącym realizacji procedur śródkresowych w zakresie funduszy strukturalnych (1/2007) oraz w sprawozdaniu na temat zarządzania przez Komisję programem CARDS na Bałkanach Zachodnich (5/2007).
- Chociaż planowanie nigdy nie jest gwarantem skuteczności, ma jednak duże znaczenie. Problemy dotyczące **planowania strategicznego i długoterminowego** zostały omówione w sprawozdaniu dotyczącym wydatków instytucji na budynki (2/2007) oraz w sprawozdaniu dotyczącym oceny programów ramowych badań i rozwoju technologii (9/2007), a także w dwóch sprawozdaniach związanych z pomocą zewnętrzną – jednym w zakresie programu CARDS i drugim dotyczącym skuteczności pomocy technicznej w kontekście budowania zdolności (5/2007 i 6/2007).
- Oceny przeprowadzane przez Komisję są głównym elementem jej systemu zarządzania wynikami zarówno w zakresie oceny wyników, jak i wskazywania obszarów wymagających udoskonalenia. Przeprowadzanie tych ocen na zbyt wczesnym etapie cyklu programowania oznacza, że postęp zrealizowanych prac oraz stosowne dane nie są wystarczające, aby poddać je tej ocenie. Jednakże późniejsza ocena może ograniczyć możliwości przeprowadzenia w odpowiednim czasie zmian mających zastosowanie do bieżącego okresu, a także wprowadzenia ulepszeń przy następnym okresie programowania. **Kwestie podejmowania działań w zakresie oceny w odpowiednim czasie** były przedmiotem sprawozdania dotyczącego realizacji procedur śródkresowych w zakresie funduszy strukturalnych (1/2007) oraz sprawozdania dotyczącego oceny programów ramowych badań i rozwoju technologicznego (9/2007).

- Dokonanie oceny, jak również przeprowadzenie kontroli jest trudniejsze wtedy, gdy [cele](#) w ramach programów wydatkowania nie są [jasno określone](#), co jest kolejną kwestią ujętą w tych dwóch sprawozdaniach. Niejasne cele nie tylko utrudniają ocenę i monitorowanie programów, ale co więcej, stanowią ryzyko dla ich skuteczności.
- Sposób zarządzania wydatkami UE oraz kontrole tych wydatków regulowane są złożonymi przepisami, które powinny być jasne i jednoznaczne, aby zapewnić wydatkowanie funduszy zgodnie z ich przeznaczeniem. [Istnienie jasnych definicji i zasad](#) jest niezwykle istotne dla prawidłowego pozyskiwania i wydawania środków. Problem ten opisany został w sprawozdaniu dotyczącym Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców (3/2007) oraz w sprawozdaniu na temat przeprowadzanych przez państwa członkowskie kontroli wywozu produktów rolnych (4/2007). Jednym z czynników powodujących, że dane przekrojowe uzyskane z państw członkowskich są niekompletne, trudniejsze do porównania i mniej wiarygodne, jest brak wspólnych definicji. Może to mieć wpływ w wypadku wykorzystania takich danych przy podejmowaniu decyzji, w szczególności dotyczących alokacji środków.
- Niektóre aspekty [jakości danych](#) ujęte zostały w sprawozdaniu dotyczącym Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców (3/2007) oraz w sprawozdaniu dotyczącym rybołówstwa (7/2007).

Sprawozdania specjalne opublikowane w 2007 roku

1/2007	Realizacja procedur śródkresowych w zakresie funduszy strukturalnych na lata 2000–2006
2/2007	Wydatki instytucji na budynki
3/2007	Zarządzanie Europejskim Funduszem na rzecz Uchodźców (2000–2004)
4/2007	Kontrole bezpośrednie i kontrole podmioty w zakresie przesyłek objętych refundacjami wywozowymi
5/2007	Zarządzanie programem CARDS przez Komisję
6/2007	Skuteczność pomocy technicznej w kontekście rozwoju zdolności
7/2007	Systemy kontroli, inspekcji i sankcji dotyczących zasad ochrony wspólnotowych zasobów rybnych
8/2007	Współpraca administracyjna w dziedzinie podatku od towarów i usług
9/2007	Ocena realizowanych przez Unię Europejską programów ramowych badań i rozwoju technologicznego (BRT) oraz kwestii, czy można ulepszyć podejście przyjęte przez Komisję

OPINIE OPUBLIKOWANE W 2007 ROKU

Europejski Trybunał Obrachunkowy przyczynia się do poprawy zarządzania finansami UE, sporządzając opinie na temat wniosków lub kwestii związanych z zarządzaniem finansami. Opinie te są wymagane w ramach procesu stanowienia prawa związanego z kwestiami finansowymi⁴ lub też sporządzane na wniosek jednej z instytucji UE⁵. Trybunał Obrachunkowy może również przygotowywać opinie z własnej inicjatywy.

Opinie Trybunału obejmują kwestie odnoszące się do poszczególnych obszarów wydatków – np. dwie opinie w 2007 r. dotyczyły nowych rozporządzeń w zakresie Europejskich Funduszy Rozwoju (2/2007 i 9/2007). Mogą one obejmować również szersze zagadnienia w zakresie zarządzania finansami UE – np. opinia Trybunału w sprawie rocznych podsumowań, krajowych deklaracji państw członkowskich oraz przeprowadzanych przez krajowe organy kontroli prac kontrolnych (6/2007).

Opinie opierają się na wiedzy Trybunału w zakresie zarządzania finansami UE będącej efektem prowadzonych od lat kontroli – w niektórych wypadkach przywoływane są konkretne kontrole. Przykładowo w opinii dotyczącej zapewniania prawidłowego stosowania przepisów prawa celnego i rolnego (3/2007) Trybunał odwołał się do zalecenia z wcześniejszego sprawozdania specjalnego mówiącego, że Komisja powinna podjąć działania mające na celu zwiększenie wiarygodności źródeł informacji na temat nadużyć finansowych. Tematem powracającym w opiniach Trybunału jest potrzeba upraszczania (zob. np. opinia nr 7/2007 dotycząca rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich).

W jednej z opinii z 2007 r. (6/2007) Trybunał przedstawił swoje stanowisko w sprawie rocznych podsumowań, a także na temat składania przez niektóre państwa członkowskie w ramach dobrowolnej inicjatywy tzw. krajowych deklaracji dotyczących funduszy UE. Opinia ta przedstawiona jest bardziej szczegółowo w części pt. „Opinie Trybunału”.

4

Art. 279 traktatu.

5

Art. 248 ust. 4.

Opinie przyjęte w 2007 roku⁶ ○

- Opinia nr **1/2007** w sprawie projektu rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) zmieniającego rozporządzenie (WE, Euratom) nr 2342/2002 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich
- Opinia nr **2/2007** w sprawie projektu rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie finansowe mające zastosowanie do dziewiątego Europejskiego Funduszu Rozwoju
- Opinia nr **3/2007** w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 515/97 w sprawie wzajemnej pomocy między organami administracyjnymi państw członkowskich i współpracy między państwami członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów prawa celnego i rolnego
- Opinia nr **4/2007** na temat projektu rozporządzenia Komisji (WE) zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1653/2004 w sprawie typowego rozporządzenia finansowego dla agencji wykonawczych na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 58/2003 ustanawiającego statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami wspólnotowymi (SEC(2007) 492 wersja ostateczna)
- Opinia nr **5/2007** na temat wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do Agencji Dostaw Euratomu
- Opinia nr **6/2007** w sprawie rocznych podsumowań przedkładanych przez państwa członkowskie, „krajowych deklaracji” państw członkowskich oraz przeprowadzanych przez krajowe organy kontroli prac kontrolnych dotyczących środków finansowych UE
- Opinia nr **7/2007** na temat projektu rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich
- Opinia nr **8/2007** w sprawie projektu rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) zmieniającego rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów określonych w art. 185 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich
- Opinia nr **9/2007** w sprawie projektu rozporządzenia Rady w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do dziesiątego Europejskiego Funduszu Rozwoju

⁶ Trybunał podejmuje decyzje o publikacji swoich opinii indywidualnie w każdym przypadku, biorąc pod uwagę kwestię poufności oraz interes ogólny. Większość opinii Trybunału została opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE, a także jest dostępna na stronie internetowej Trybunału.

DZIAŁANIA PODJĘTE W NASTĘPSTWIE KONTROLI I ODDZIAŁYWANIE PRAC TRYBUNAŁU

Kontrole publiczne przyczyniają się w dużym stopniu do skutecznego działania nowoczesnych demokracji. Dzięki działaniom kontrolnym ostateczni zainteresowani, czyli obywatele Europy, informowani są o tym, czy ich pieniądze wydawane są w prawidłowy i użyteczny sposób. W tym sensie kontrole publiczne są kluczowym elementem gwarantującym rozliczalność i stanowiącym użyteczny wkład w debatę publiczną. W tym zakresie oddziaływanie prac Trybunału jest znaczne.

Prowadzone przez Trybunał kontrole dostarczają bezpośrednio informacji osobom podejmującym decyzje w odpowiednich instytucjach. W kontekście europejskim te instytucje to głównie Komisja, Parlament oraz Rada i państwa członkowskie. Mogą one podejmować działania na podstawie tych informacji, powołując się na wnioski kontroli lub też nie.

Kontrola Trybunału wywiera wpływ przede wszystkim za pośrednictwem opublikowanych sprawozdań, jednak oddziałuje ona również podczas całego procesu kontroli. Taki wpływ ma zwłaszcza szczegółowe przedstawienie ustaleń kontroli, które przesyłane jest przy okazji każdej kontroli do jednostki kontrolowanej w celu potwierdzenia trafności uwag Trybunału. Ostateczny tekst sprawozdania jest również poddawany „postępowaniu kontradiktoryjnemu”. Odpowiedzi jednostki kontrolowanej – zwykle Komisji – publikowane są razem ze sprawozdaniami. W wielu wypadkach jednostka kontrolowana, odpowiadając, przyjmuje do wiadomości zidentyfikowane przez Trybunał problemy i przedstawia działania, które zamierza podjąć w celu ich rozwiązania.

Po zakończeniu prac kontrolnych i opublikowaniu sprawozdania jest ono analizowane i wykorzystywane w pracach Parlamentu i Rady przy sprawowaniu nadzoru politycznego nad wykorzystaniem budżetu. Sprawozdania Trybunału stanowią podstawę zaleceń Rady i decyzji Parlamentu w zakresie udzielania absolutorium z wykonania budżetu.

Podczas procedury udzielania absolutorium z wykonania budżetu na 2006 r. wiele uwagi poświęcono wnioskowi Trybunału, szczególnie w zakresie polityk strukturalnych. Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie udzielenia absolutorium za 2006 r. odnosi się do planu działań, który został przedstawiony przez Komisję w odpowiedzi na wnioski zawarte w sprawozdaniu rocznym Trybunału. Rezolucja wymaga również od Komisji przedstawiania kwartalnych sprawozdań dotyczących realizacji planu działań oraz bardziej dogłębnej analizy działań naprawczych podjętych w związku z błędami i uchybieniami.

Również sprawozdania specjalne są brane pod uwagę podczas procedury udzielania absolutorium. Są one jednak publikowane w ciągu całego roku, dlatego też ich prezentacja i dyskusja nad nimi następuje w Parlamencie i Radzie zazwyczaj na wcześniejszym etapie.

Przykładem takiego scenariusza jest niedawne sprawozdanie dotyczące wydatków na budynki (sprawozdanie specjalne nr 2/2007). W tym wypadku Parlament odpowiedział, że podziela zaniepokojenie Trybunału co do współpracy międzyinstytucjonalnej: rzeczywiście Parlament już wcześniej polecił swoim służbom przygotowanie sprawozdania badającego możliwość powołania europejskiej służby ds. budynków, która byłaby odpowiedzialna za budowę i utrzymanie budynków instytucji i organów UE.

Innym przykładem jest sprawozdanie Trybunału dotyczące prowadzonych przez państwa członkowskie kontroli wywozu produktów rolnych (sprawozdanie specjalne nr 4/2007). Rada i Komisja zadziałały natychmiast w odpowiedzi na zalecenia Trybunału i skorygowały odpowiednie przepisy.

Wpływ sprawozdań z kontroli może stać się większy, jeśli zainteresują się nimi media, wzbudzając tym samym szersze zainteresowanie tematem i skłaniając do dyskusji. Media docierają do obywateli ze swoimi informacjami w sposób najbardziej bezpośredni. Zwykle to sprawozdanie roczne Trybunału cieszy się znacznym zainteresowaniem ze strony mediów, ale także kilka sprawozdań specjalnych było pilnie śledzonych przez prasę.

Jednym ze sprawozdań, które przyciągnęły szczególną uwagę mediów, było sprawozdanie na temat rybołówstwa (sprawozdanie specjalne nr 7/2007). Zwołano nadzwyczajne posiedzenie Rady ds. Rybołówstwa w celu omówienia sprawozdania Trybunału, a Komisja uruchomiła proces mający doprowadzić do zmian legislacyjnych, które powinny zaradzić ujawnionym nieprawidłowościom. Jest to przykład sprawozdania, które dzięki temu, że zostało przygotowane na odpowiedni temat i w odpowiednim czasie, stanowiło wyjątkowo wartościowy wkład do procesu decyzyjnego.

W niniejszej części przedstawiono pokrótce oddziaływanie sprawozdań Trybunału opublikowanych w 2007 r. Działania podjęte w związku z wcześniejszymi uwagami Trybunału omówiono w odpowiednich rozdziałach sprawozdania rocznego Trybunału. Najczęściej zgłaszaną przez Trybunał uwagą w jego ostatnim sprawozdaniu rocznym jest stwierdzenie, że chociaż podjęto pewne działania naprawcze, to jednak wcześniej wskazane uchybienia pozostają, przynajmniej w części, nierozwiązane.

Rozważając wpływ prac Trybunału, należy wziąć pod uwagę również jego opinie. Trybunał zamierza prowadzić analizę wpływu swoich prac – zarówno kontroli, jak i opinii – w dłuższym przedziale czasowym. Przykład takiego wpływu przedstawiono w **ramce 4**.

RAMKA 4 – OPINIA TRYBUNAŁU W SPRAWIE MODELU „JEDNOLITEJ KONTROLI”

W ostatnich latach Trybunał opublikował szereg opinii dotyczących rozwoju ogólnego systemu kontroli wewnętrznej budżetu UE. Kamieniem milowym w tym zakresie jest wydana w 2004 r. opinia w sprawie modelu „jednolitej kontroli” (2/2004). W opinii tej Trybunał wyszedł z propozycją, aby całą kontrolę wewnętrzną zdefiniować i wdrożyć w postaci jednolitych zintegrowanych ram, przy zachowaniu wspólnych standardów i zapewnieniu odpowiedniej równowagi między kosztami i korzyściami. Opinia w sprawie modelu „jednolitej kontroli” stała się punktem odniesienia dla Komisji, a także dla Trybunału, który powołał się na nią w swoich uwagach

dotyczących definicji efektywnej i skutecznej kontroli wewnętrznej w zaktualizowanych przepisach wykonawczych do rozporządzenia finansowego (1/2007). Podejście „zintegrowanej kontroli” znalazło wyraz w wydanym przez Komisję w 2006 r. planie działania na rzecz zintegrowanych ram kontroli wewnętrznej. Komisja poczyniła pewne kroki, aby podkreślić rolę i zadania państw członkowskich w zakresie kontroli wewnętrznej. Wprowadziła między innymi nowy wymóg dotyczący przedkładania rocznych podsumowań opinii, deklaracji i kontroli przeprowadzonych na mocy przepisów dotyczących poszczególnych obszarów wydatkowania.

OPINIE TRYBUNAŁU

KRAJOWE PODSUMOWANIA I DEKLARACJE

Komisja i państwa członkowskie podjęły inicjatywy mające na celu zwiększenie udziału państw członkowskich w procesie rozliczalności z wykorzystania funduszy UE. Jest to częściowa odpowiedź na problem występowania istotnego poziomu błędów w zakresie legalności i prawidłowości w głównych obszarach budżetu, w szczególności tam, gdzie zarządzanie jest dzielone między Komisję i państwa członkowskie.

Wśród ostatnich znaczących zmian należy wymienić: wymóg dostarczania przez państwa członkowskie rocznych podsumowań dostępnych audytów i opinii, krajowe deklaracje niektórych państw członkowskich wystosowywane na zasadzie dobrowolnej inicjatywy oraz decyzje niektórych krajowych organów kontroli o sporządzaniu sprawozdań z kontroli dotyczących zarządzania środkami UE. W opinii nr 6/2007 Trybunał stwierdza, że wszystkie te elementy, pod warunkiem ich właściwego wdrożenia, mogłyby przyczynić się do poprawy zarządzania i kontroli funduszy UE. Opinia ta przedstawia warunki, które muszą zostać spełnione, aby elementy te mogły przynieść wartość dodaną i być wykorzystane przez Trybunał zgodnie z wymogami międzynarodowych standardów kontroli.

Ponieważ **roczne podsumowania** stanowią integralną część systemu kontroli wewnętrznej, Trybunał, w ramach swoich standardowych procedur kontroli, oceni ich wkład w cały proces kontroli wewnętrznej. Jeżeli naświetli się w nich mocne oraz słabe strony, roczne podsumowania będą mogły przyczynić się do poprawy kontroli funduszy UE w obszarach objętych zarządzaniem dzielonym.

Krajowe deklaracje są sporządzane na najwyższym szczeblu w ramach dobrowolnej inicjatywy niektórych państw członkowskich i kierowane do krajowych parlamentów. Chociaż same nie stanowią rozstrzygających dowodów kontroli, mogą być uważane za nowy element kontroli wewnętrznej i zawierać użyteczne informacje dotyczące wykonania budżetu UE.

Trybunał uznaje potencjalne korzyści, jakie krajowe deklaracje i prace kontrolne na szczeblu krajowym przynoszą w podnoszeniu w państwach członkowskich świadomości wagi kontroli wewnętrznej funduszy UE.

Prace realizowane przez krajowe organy kontroli (**krajowe poświadczenia kontroli**) w zakresie legalności i prawidłowości wydatków UE lub krajowych deklaracji mogą stanowić dla Trybunału dowody kontroli, jeżeli uzna on, że prace kontrolne były odpowiednie i dobrej jakości oraz przeprowadzone zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli. W takim wypadku Trybunał uwzględni wspomniane poświadczenia krajowych organów kontroli przy planowaniu i realizacji swoich prac.

Krajowe deklaracje i krajowe poświadczenia kontroli zawierają wnioski dotyczące systemów kontroli. Krajowe deklaracje mogą być także źródłem szczegółowych opinii na temat legalności i prawidłowości transakcji. Z doświadczenia wynika, że zasadnicze ryzyko w tym zakresie dotyczy wiarygodności informacji dostarczanych przez beneficjentów ubiegających się o fundusze UE, nie zaś sposobu, w jaki informacje te są przetwarzane przez państwa członkowskie lub Komisję. Oświadczenie, że systemy funkcjonują zgodnie z wymogami określonymi w przepisach UE nie daje jeszcze pewności co do legalności i prawidłowości stosownych transakcji.

Uznając konieczność zwiększonej roli krajowych organów kontroli w ogólnym procesie rozliczalności z wydatków UE, Komitet Kontaktowy najwyższych organów kontroli UE powołał grupę roboczą ds. harmonizacji standardów kontroli i kryteriów dostosowanych do obszaru UE. Wspólne standardy dotyczące podejścia i metod sprawiają, że Trybunał będzie mógł w większym stopniu polegać na pracy krajowych organów kontroli, pod warunkiem że zostaną mu udostępnione bezpośrednie dowody potwierdzające jakość przeprowadzonych prac.

PRZEGLĄD BUDŻETU UE

We wrześniu 2007 r. Komisja opublikowała dokument konsultacyjny mający zachęcić do otwartej debaty nad finansami UE w ramach zakrojonego na szeroką skalę przeglądu budżetu.

Na początku kwietnia 2008 r. Trybunał, włączając się do debaty, zaakcentował główne zasady, które należy uwzględnić przy opracowywaniu nowych programów, tak aby zagwarantować uzyskanie przez nie wartości dodanej na szczeblu europejskim, tj. jasność celów, uproszczenie, realizm oraz przejrzystość i rozliczalność. Trybunał zalecał m.in.:

- przeformułowanie programów wydatków w celu uwzględnienia w większym stopniu wyników prac, a nie wkładu;
- pełniejsze wykorzystanie pojęcia akceptowalnego ryzyka przy opracowywaniu programów wydatków i podejmowaniu związanych z nimi decyzji;
- uwzględnienie stopnia swobody działania, jaką powinny dysponować władze krajowe lub regionalne przy zarządzaniu programami wydatków i rozliczaniu się z nich;
- rozważenie, czy zasoby własne z tytułu VAT wciąż stanowią odpowiednią część systemu zasobów własnych, oraz opowiedział się za przeglądem wszystkich ustaleń kompensacyjnych opartych na zasadach rządzących systemem zasobów własnych, a mianowicie na: sprawiedliwym traktowaniu, przejrzystości, efektywności kosztowej, prostocie i zdolności państw członkowskich do wnoszenia wkładu.

PRACE TRYBUNAŁU W 2007 ROKU I PÓŹNIEJ

PRACE KONTROLNE PRZEPROWADZONE W 2007 ROKU

Trybunał co roku przedstawia planowane przez siebie prace kontrolne w programie prac, który jest przedkładany Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego i udostępniany publicznie na stronie internetowej Trybunału. Program prac informuje zainteresowane podmioty o nowych i trwających kontrolach, a także o przygotowywanych sprawozdaniach. Trybunał monitoruje realizację programu prac, aby mieć podstawę do wprowadzania ulepszeń w kolejnych latach.

Rok 2007 charakteryzował się znacznym wzrostem liczby specjalnych sprawozdań rocznych dotyczących agencji i innych organów zdecentralizowanych Unii Europejskiej. Liczba sprawozdań specjalnych i opinii była podobna do lat poprzednich. Sprawozdania roczne dotyczące budżetu ogólnego oraz Europejskich Funduszy Rozwoju zostały opublikowane zgodnie z planem.

Końcowe wyniki prac	2004	2005	2006	2007
Sprawozdania specjalne	10	6	11	9
Sprawozdania roczne (wraz z EFR)	1	1	1	1
Specjalne sprawozdania roczne	23	20	23	29
Opinie	2	11	8	9

W odniesieniu do kontroli finansowej i kontroli zgodności 2007 r. był pierwszym rokiem, w którym zastosowano nowy model pewności uzyskiwanej na podstawie kontroli w celu osiągnięcia w najbardziej skuteczny sposób wystarczająco solidnych wyników.

Trybunał zdecydował również, że będzie dostarczał więcej informacji o wynikach w zakresie kontroli DAS, w szczególności o wynikach badania transakcji. Trybunał jest zdania, że to posunięcie – w połączeniu ze skodyfikowanymi informacjami dotyczącymi wyników ocen systemów – dostarczy użytecznych informacji w zakresie monitorowania, co pozwoli na zmierzenie postępów w zarządzaniu finansami.

PLAN DZIAŁANIA I OCENA PARTNERSKA

Trybunał dba o stałą poprawę jakości we wszystkich aspektach swojej pracy. W 2005 r. Trybunał podjął decyzję o poddaniu się ocenie partnerskiej. Odbywa się ona z udziałem urzędników wysokiego szczebla z kilku najwyższych urzędów kontroli, którzy na podstawie standardów i własnego doświadczenia zawodowego oceniają organizację i wyniki instytucji partnerskiej. Ponieważ wszystkie najwyższe organy kontroli prowadzą prace o podobnym charakterze, oceny partnerskie mogą w wyjątkowy sposób przyczynić się do poprawy działania instytucji zajmujących się kontrolą.

W ramach prac przygotowawczych do oceny partnerskiej w 2006 r. Trybunał przeprowadził samoocenę, która pozwoliła mu określić własne słabe i mocne strony.

W 2007 r. Trybunał zatwierdził plan działania mający zaradzić stwierdzonym uchybieniom. Plan ten obejmował 23 działania. W wypadku następujących sześciu działań powołano grupy robocze złożone z członków Trybunału oraz pracowników różnych działów i różnego szczebla:

1. Wizja, misja, cele strategiczne, planowanie
2. Zarządzanie (kierownictwo), struktura i organizacja
3. Wewnętrzne wskaźniki wykonania
4. Pracownicy i komunikacja wewnętrzna
5. Podejście do zewnętrznych zainteresowanych podmiotów i do komunikacji, zewnętrzna polityka komunikacji
6. Poprawa jakości sprawozdań

Wyniki prac tych grup roboczych w 2007 r. obejmowały nową misję, wizję, wartości i cele strategiczne Trybunału, nową strategię i wytyczne komunikacji wewnętrznej oraz sprawozdanie na temat poprawy jakości sprawozdań. Ocena partnerska rozpoczęła się pod koniec 2007 r.

POPRAWA W ZAKRESIE ILOŚCI I JAKOŚCI PRAC KONTROLNYCH

Niektóre z przyjętych celów strategicznych dotyczą wyników prac instytucji. Celem Trybunału jest wzmocnienie oddziaływania kontroli przez dobór stosownych tematów oraz poprawę aktualności, klarowności oraz czytelności sprawozdań. Trybunał postanowił również zwiększyć liczbę i podnieść jakość przeprowadzanych kontroli wykonania zadań.

W 2007 r. wiele starań włożono w dalszy rozwój metodycznych podstaw prac Trybunału, stanowiących ważny element zapewnienia jakości prac kontrolnych. Trybunał przeprowadził istotne prace mające na celu opracowanie nowego podręcznika kontroli na temat kontroli finansowej i kontroli zgodności. Podręcznik zostanie ukończony w 2008 r.

Nowy podręcznik wykonania zadań został przyjęty przez Trybunał pod koniec 2006 r., co oznacza, że w 2007 r. po raz pierwszy wytyczne zawarte w nim były dostępne dla kontrolerów. W celu dalszej poprawy jakości prac Trybunału w zakresie kontroli wykonania zadań opracowano dodatkowe wytyczne i przeprowadzono szereg seminariów i szkoleń.

Trybunał wyznaczył sobie także bardziej ambitne cele w dziedzinie wykorzystania technologii informatycznych. W nowej strategii informatycznej przyjętej w 2007 r. Trybunał podkreślił, że jego celem jest rozwój potencjału w zakresie prowadzenia kontroli informatycznych oraz regularne stosowanie komputerowych technik kontroli w kontrolach finansowych i wykonania zadań.

Ważne jest, aby ilość i jakość wyników prac Trybunału można było ocenić w odpowiedni sposób. Trybunał jest w trakcie opracowywania wskaźników wyników, które powinny umożliwić mu przedstawienie informacji na temat jego wyników w kolejnych rocznych sprawozdaniach z działalności. W przyszłości Trybunał rozważa opracowanie metodyki oceny efektywności kosztowej instytucji.

30-lecie Trybunału

W 2007 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy obchodził trzydziestą rocznicę funkcjonowania jako zewnętrzna instytucja kontroli Unii Europejskiej.

Obchody tej rocznicy rozpoczęły się od zaakcentowania obecności Trybunału (seminaria, stoiska informacyjne itp.) w większości stolic państw członkowskich Unii Europejskiej podczas imprez odbywających się w ramach Dnia Europy w 2007 r.

Ponadto 17 października 2007 r. otwarto wystawę poświęconą trzydziestoletniemu okresowi działalności Trybunału. Na wystawę złożyły się: seria paneli tematycznych, pokaz ponad 150 zdjęć oraz fragmentów filmów wideo, a także prezentacja licznych dokumentów.

Luksemburski Bank Centralny wyemitował z tej okazji srebrną monetę pamiątkową.

Dnia 18 października 2007 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy przeprowadził szkolenie: „Przyszłość kontroli publicznej w UE”, w którym udział wzięło wielu ekspertów UE wysokiego szczebla oraz wysocy urzędnicy Trybunału. Jedną z sesji poświęconą była debata zatytułowana „Wyzwania kontroli funduszy UE”, a druga skoncentrowała się na kwestii „Przyszłość kontroli publicznej i rozliczalności”.

POPRAWA ASPEKTÓW NIEZWIĄZANYCH Z PRACAMI KONTROLNYMI TRYBUNAŁU

Wiele zadań w planie działania odnosi się do komunikacji. W 2007 r. w rozwój tego obszaru włożono wiele starań. Uruchomiono między innymi nową stronę internetową, opublikowano w bardziej dostępnym formacie materiał informacyjny dotyczący sprawozdania rocznego, a Trybunał uzgodnił z Komisją Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego nową procedurę przedstawiania swoich sprawozdań specjalnych.

Kolejnym krokiem, głównie związanym bezpośrednio lub częściowo z planem działania, była modernizacja systemu księgowego Trybunału oraz opracowanie nowych dokumentów strategicznych dotyczących kadr i informatyki. Trybunał podjął się także modernizacji swoich systemów informatycznych w obszarze kontroli, tłumaczeń, wiedzy i komunikacji, informacji zarządczej oraz kadr.

W 2007 r. Trybunał ponadto poczynił postępy w przygotowaniach do drugiej rozbudowy swojej siedziby głównej, koniecznej z racji aktualnego i planowanego wzrostu liczby pracowników.

PRACE KONTROLNE PLANOWANE W 2008 ROKU⁷

W 2008 r., podobnie jak w latach poprzednich, poza sprawozdaniem rocznym dotyczącym budżetu ogólnego za 2007 r. Trybunał dostarczy sprawozdanie roczne dotyczące Europejskich Funduszy Rozwoju, jak również roczne sprawozdania specjalne dotyczące europejskich agencji i organów zdecentralizowanych.

Wydatkowanie w ramach budżetu ogólnego UE jest planowane w cyklach siedmioletnich, tzw. ramach finansowych. Rok 2007 był pierwszym rokiem nowych ram finansowych, które koncentrują się na realizacji celów polityki. Trybunał korzysta z tej okazji, aby lepiej uwypuklić wcześniejszą zmianę: przejście przez Komisję do budżetowania i zarządzania zadaniowego oraz podział budżetu na 31 obszarów polityki, obejmujących około 220 działań. Sprawozdanie roczne za 2007 r. zostanie przedstawione w postaci pogrupowanych obszarów polityki, które są ściśle, ale nie całkowicie oparte na nowych działach ram finansowych.

Ramka 5 przedstawia przypadające na daną grupę kontroli wybrane zadania kontrolne, które zostały zakończone lub są finalizowane. Ich wyniki zostaną prawdopodobnie opublikowane w formie sprawozdań specjalnych w 2008 r. lub na początku 2009 r.

7

W celu uzyskania pełniejszego i bardziej szczegółowego planu przyszłych prac Trybunału należy zapoznać się z programem prac Trybunału na 2008 r., dostępnym na jego stronie internetowej (www.eca.europa.eu).

RAMKA 5**Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona**

Wdrożenie systemu kwot mlecznych w państwach członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej 1 maja 2004 r.
 Zarządzanie wsparciem Unii Europejskiej dla działań w zakresie składowania zbóż w magazynach państwowych
 Procedury rozliczania rachunków w obszarze WPR

Polityki strukturalne, transport, badania i energia

Procedury wstępnej analizy i oceny dużych projektów inwestycyjnych z okresów programowania 1994–1999 i 2000–2006
 Fundusz Solidarności Unii Europejskiej: czy jego działania są szybkie, sprawne i elastyczne?
 Inteligentna energia 2003–2006
 Skuteczność wydatków w ramach działań strukturalnych na oczyszczanie ścieków w okresach programowania 1994–1996 i 2000–2006
 Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej (ISPA) 2000–2006
 Czy agencje wykonawcze są odpowiednim instrumentem wykonania budżetu UE?

Działania zewnętrzne

Pomoc udzielona przez Komisję Europejską na odbudowę konieczną w wyniku uderzenia fali tsunami i huraganu Mitch
 Skuteczność wsparcia UE w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości udzielonego Białorusi, Mołdawii i Ukrainie

Zasoby własne, operacje bankowe, wydatki administracyjne, instytucje i organy wspólnoty oraz polityki wewnętrzne

Wiążąca informacja taryfowa (WIT)
 Osiąganie rezultatów: priorytet zarządzania w agencjach Unii Europejskiej
 Operacje bankowe w regionie śródziemnomorskim
 Zarządzanie środkami finansowymi przez Komisję

Trybunał określił kilka obszarów priorytetowych, które należy szczególnie uwzględnić przy wyborze nowych zadań kontrolnych w 2008 r.:

- innowacja i rynek wewnętrzny,
- kapitał ludzki,
- energia odnawialna,
- strategia Komisji mająca na celu uproszczenie przepisów odnoszących się do biznesu i obywateli UE.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

WSPÓŁPRACA Z KRAJOWYMI ORGANAMI KONTROLI UE

Traktat WE stanowi, że Trybunał prowadzi kontrole w powiązaniu z najwyższymi organami kontroli państw członkowskich, a traktat amsterdamski dodaje, że „Trybunał Obrachunkowy oraz krajowe organy kontroli współpracują na zasadzie wzajemnego zaufania, zachowując niezależność”. Kwestia ta została następnie podjęta przy okazji traktatu nicejskiego. W deklaracji 18 aktu końcowego otwarcie zachęca się Trybunał do utworzenia z NOK państw członkowskich Komitetu Kontaktowego, na którego forum prezesi NOK oraz prezes Trybunału spotykają się co roku, aby przedyskutować kwestie będące przedmiotem wspólnego zainteresowania. Codzienne kontakty utrzymywane są przez łączników wyznaczonych przez każdą z instytucji. Utworzono grupy robocze zajmujące się opracowywaniem wspólnych stanowisk i praktyk.

Delegacja Trybunału uczestniczyła w rocznym spotkaniu Komitetu Kontaktowego prezesów NOK Unii Europejskiej, zorganizowanym przez fiński Krajowy Urząd Kontroli w Helsinkach w dniach 3–4 grudnia 2007 r. Głównym zagadnieniem omawianym na spotkaniu było „Zarządzanie ryzykiem, akceptowalny poziom ryzyka oraz zintegrowany system kontroli wewnętrznej w zarządzaniu funduszami UE”, ze szczególnym uwzględnieniem roli najwyższych organów kontroli w tym obszarze.

Trybunał będzie gospodarzem kolejnego spotkania Komitetu Kontaktowego, które odbędzie się w dniach 1–2 grudnia 2008 r.

W 2007 r. odbyły się dwa spotkania łączników mające na celu przygotowanie spotkania Komitetu Kontaktowego. Pierwsze spotkanie odbyło się w dniach 23–24 kwietnia w Hadze, a drugie w dniach 11–12 października w siedzibie Trybunału w Luksemburgu. Na obu spotkaniach omawiano ostatnie zmiany w zarządzaniu funduszami UE oraz dokonano przeglądu prac grupy roboczej ds. współpracy, która bada działanie samego Komitetu Kontaktowego, jego prac oraz sposoby na ich ulepszenie, przedkładając propozycje mające na celu zapewnienie skutecznego funkcjonowania Komitetu. Na spotkaniu dokonano także przeglądu działań różnych grup roboczych i eksperckich, które zostały utworzone przez Komitet Kontaktowy w celu zbadania konkretnych tematów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Trybunał uczestniczył w spotkaniach sieci krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących (Turcja, Chorwacja, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Albania oraz Bośnia i Hercegowina). Prezesi NOK krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących oraz prezes Europejskiego Trybunału Obrachunkowego spotkali się w dniach 11–12 czerwca 2007 r. w Skopje (Była Jugosłowiańska Republika Macedonii).

Ważną kwestią, którą należy uwzględnić przy próbach usprawnienia praktycznej współpracy w ramach kontroli funduszy UE, jest korzystanie ze standardów kontroli. W tym kontekście Komitet Kontaktowy w 2006 r. podjął decyzję o ustanowieniu pod przewodnictwem jednego z członków Trybunału, Josefa Bonniciego, grupy roboczej, która opracuje „wspólne standardy kontroli i porównywalne kryteria kontroli, oparte na przyjętych międzynarodowych standardach kontroli dostosowanych do specyfiki UE”. W 2007 r. w Europejskim Trybunale Obrachunkowym w Luksemburgu odbyły się pierwsze spotkania. Sprawozdanie z postępów prac grupy roboczej zostało przedstawione Komitetowi Kontaktowemu na spotkaniu w Helsinkach w grudniu 2007 r., gdzie przyjęto w tej sprawie rezolucję.

INNE DZIAŁANIA W RAMACH WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

Trybunał jako członek europejskich i międzynarodowych organizacji zrzeszających publiczne organy kontroli, takich jak EUROSAI i INTOSAI, kontynuuje swoje aktywne zaangażowanie i swój wkład w poprawę międzynarodowych standardów kontroli i praktyk kontrolnych.

Trybunał jest reprezentowany na forum grup roboczych EUROSAI ds. środowiska oraz ds. informatyki. Uczestniczy on także w pracach Komitetu Szkoleniowego EUROSAI. Trybunał był gospodarzem zorganizowanego w Luksemburgu w dniach 17–18 kwietnia 2007 r. seminarium pt. „Analiza najczęstszych problemów NOK w zakresie informatyki”, a w dniach 4–6 grudnia 2007 r. seminarium pt. „Kontrola wykonania zadań – na jakim jesteśmy etapie?”.

Od momentu przyjęcia w 2004 r. pełnego członkostwa w INTOSAI Trybunał aktywnie uczestniczy w Podkomitecie ds. Kontroli Finansowej (FAS), Podkomitecie ds. Kontroli Zgodności (CAS) i Podkomitecie ds. Kontroli Wykonania Zadań (PAS). Trybunał uczestniczył we wszystkich spotkaniach FAS, które odbyły się w 2007 r., i odgrywał tam aktywną rolę, wnosząc wkład w opracowane i omówione wytyczne. FAS mianował urzędnika ETO (Jesúsa Lázaro Cuencę) jednym z przedstawicieli FAS w komitecie sterującym Komitetu Standardów Zawodowych ds. projektu dotyczącego jakości kontroli. Trybunał wziął również udział w spotkaniu CAS w styczniu 2007 r. w New Delhi. Ponadto Dyrekcja Tłumaczeń Trybunału zapewniła pracowników do korekty tekstów w języku hiszpańskim i niemieckim.

Trybunał uczestniczył także w XIX Kongresie INTOSAI (INCOSAI) w dniach 5–10 listopada 2007 r. w Meksyku, gdzie omawiano dwa główne tematy: „Zarządzanie, rozliczalność i kontrola długu publicznego” oraz „Systemy oceny wyników oparte na powszechnie przyjętych głównych wskaźnikach”.

W 2008 r. Trybunał nadal będzie aktywnie zaangażowany w prace grup roboczych EUROSAI i INTOSAI oraz w organizowane seminaria i spotkania.

Komitet Kontaktowy w Helsinkach, grudzień 2007

KADRY

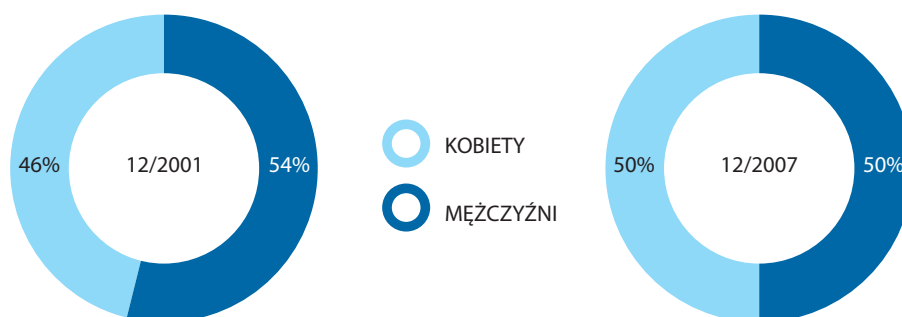
POLITYKA KADROWA

Głównym atutem Trybunału są jego pracownicy. Posiadają oni wszechstronne wykształcenie uniwersyteckie i bogate doświadczenie zawodowe, a jakość ich prac i zaangażowanie odzwierciedlają wyniki działalności instytucji. Trybunał dokonał ostatnio aktualizacji polityki kadrowej, koncentrując się na rekrutacji, szkoleniu, rozwoju kariery i poprawie warunków pracy.

ODSETEK KOBIEC I MĘCZYŻN

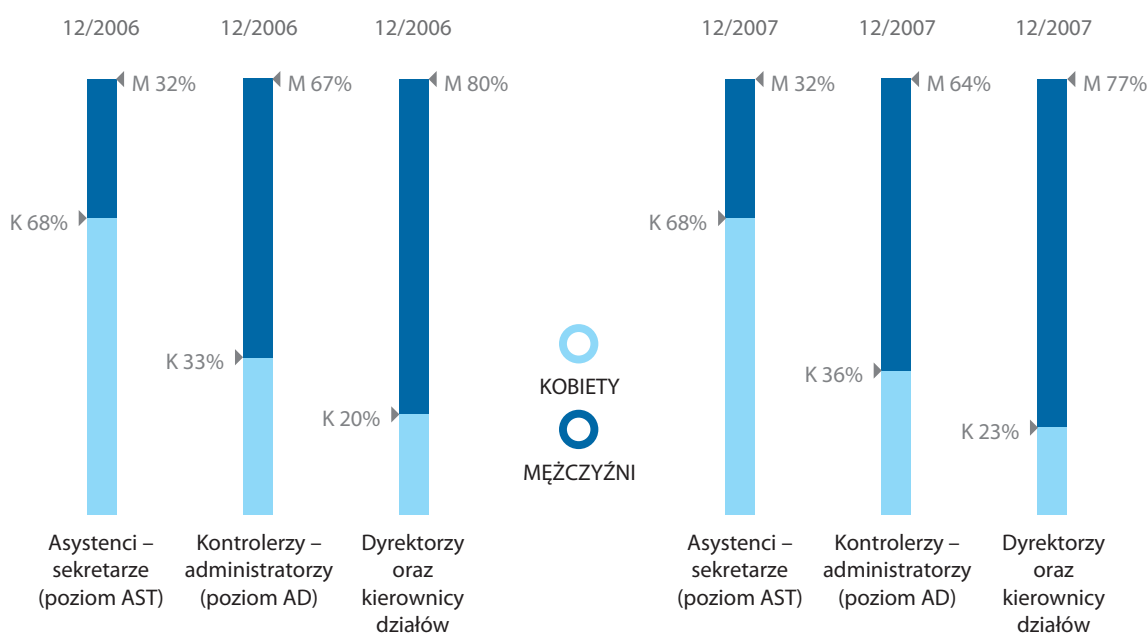
31 grudnia 2007 r. na 836 osób aktywnie zatrudnionych w Trybunale (urzędnicy, pracownicy czasowi i kontraktowi, z wyłączeniem członków, oddelegowanych ekspertów narodowych i stażystów) liczba zatrudnionych mężczyzn i kobiet była niemal taka sama. W wyniku starań Trybunału o osiągnięcie równowagi płci odsetek kobiet pracujących w instytucji zaczął wzrastać od 2001 r., co ilustruje poniższy wykres.

Odsetek mężczyzn i kobiet wśród pracowników Trybunału

Wykres przedstawiony poniżej analizuje odsetek kobiet i mężczyzn w podziale na zakres obowiązków (31 grudnia 2007 r.). Podobnie jak inne instytucje europejskie Trybunał stosuje politykę równych szans w zarządzaniu kadrą i rekrutacji oraz uznaje potrzebę aktywniejszej postawy w promowaniu większej liczby kobiet na wyższych stanowiskach kierowniczych w Trybunale. Na 56 dyrektorów i kierowników wydziałów i działów 13 to kobiety (23%), co stanowi wzrost o 3% w stosunku do 2006 r. Większość z nich zatrudniona jest w Dyrekcji Tłumaczeń i w wydziałach administracyjnych.

Odsetek mężczyzn i kobiet w podziale na grupę funkcyjną

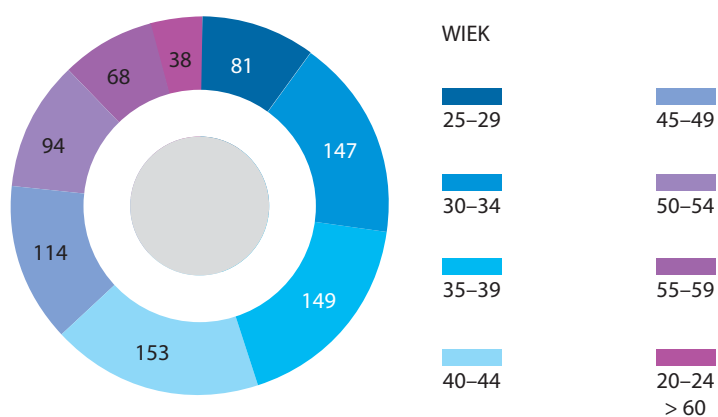
REKRUTACJA

Polityka rekrutacji Trybunału jest zgodna z ogólnymi zasadami i warunkami zatrudnienia instytucji UE, a na personel Trybunału składają się zarówno stali urzędnicy, jak i personel tymczasowy. Otwarte konkursy na stanowiska w Trybunale są organizowane przez Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO). Trybunał zapewnia także dla absolwentów wyższych uczelni ograniczoną liczbę staży trwających od trzech do pięciu miesięcy.

W 2007 r. Trybunał zatrudnił 179 pracowników: 117 urzędników, 35 pracowników czasowych i 27 pracowników kontraktowych. Tak duża liczba odzwierciedla postępy w obsadzaniu stanowisk w 2007 r. Rekrutacja zależy od dostępności i liczebności list rezerwowych z konkursów EPSO i dlatego bywa czasochłonna, co może powodować nadzwyczaj wysoki poziom nieobsadzonych stanowisk. Trybunał stale stara się skracać terminy w procesie rekrutacji.

STRUKTURA WIEKOWA – MOŻLIWOŚCI KARIERY

Poniższy wykres pokazuje, że Trybunał jest instytucją „młodą” (63% pracowników ma poniżej 44 lat). Na 102 pracowników Trybunału w wieku 55 lat lub więcej składa się 27 z 56 dyrektorów i kierowników wydziałów i działów, co oznaczać będzie znaczne odnowienie kadry zarządzającej wysokiego szczebla w ciągu następnych 5–10 lat.

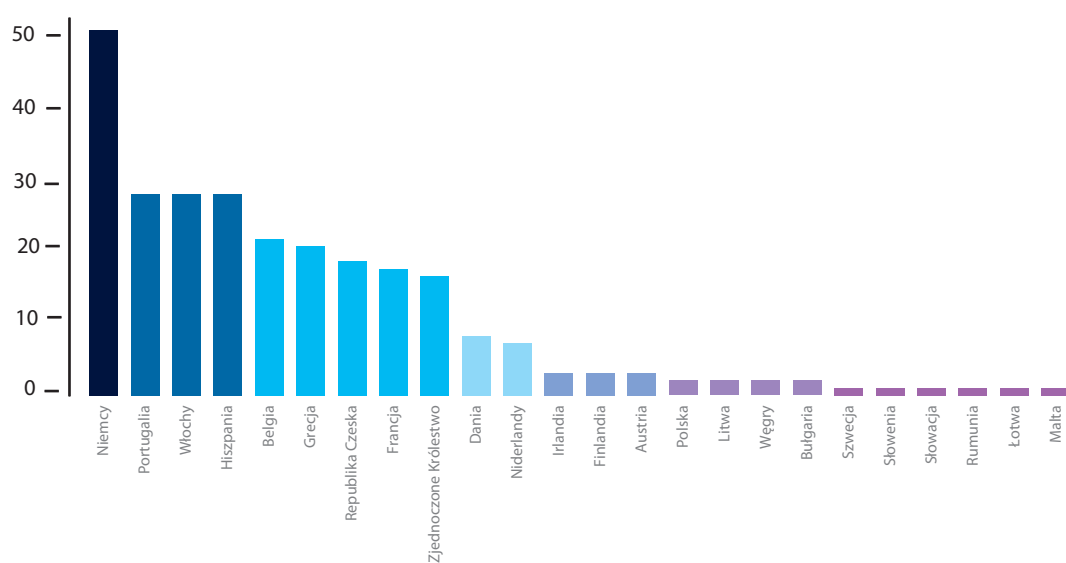
WIZYTY KONTROLNE

Prace kontrolne Trybunału obejmują wizyty kontrolerów (nazywane „misjami”) w państwach członkowskich i innych krajach otrzymujących fundusze UE w celu uzyskania odpowiednich dowodów kontroli. Wizyty te odbywają się zwykle na szczeblu administracji centralnej i lokalnej zajmującej się przetwarzaniem środków UE, zarządzaniem nimi i wypłatą oraz na szczeblu beneficjentów końcowych, którzy te środki otrzymują. Zespoły kontrolne z zasady składają się z dwóch lub trzech kontrolerów, a czas trwania wizyty zwykle wynosi maksimum dwa tygodnie, w zależności od rodzaju kontroli i czasu potrzebnego na podróż. Na terytorium UE wizyty kontrolne często odbywają się we współpracy z najwyższymi organami kontroli danego państwa członkowskiego, które zapewniają potrzebne wsparcie logistyczne i praktyczne.

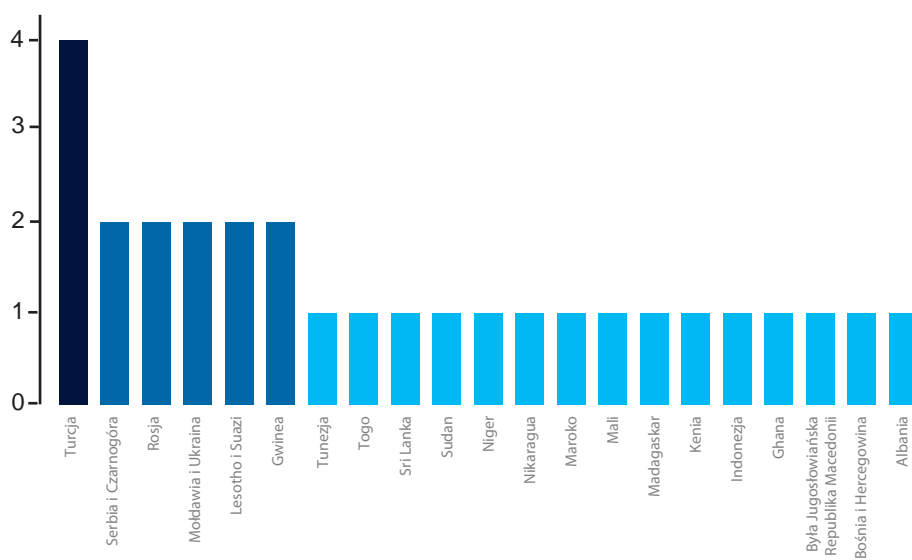
W 2007 r. koszty podróży odbywanych w ramach wizyt kontrolnych wyniosły 0,49 mln euro (0,43 mln euro w 2006 r.). Jest to podstawowa inwestycja mająca zapewnić wystarczający zasięg kontroli na wszystkich szczeblach zarządzania środkami UE i we wszystkich miejscach, w których zarządzanie to ma miejsce.

Poniższy wykres przedstawia podsumowanie liczby wizyt kontrolnych zrealizowanych w 2007 r. przez Trybunał w państwach członkowskich UE i poza Unią.

Kontrole 2007 – państwa członkowskie

Kontrole 2007 – kraje kandydujące oraz kraje niebędące członkami

SZKOLENIA ZAWODOWE

Zawód kontrolera oznacza nieustanne doszktałanie. Ponadto specyfika środowiska kontroli Trybunału wymaga od kontrolerów dobrej znajomości języków obcych.

W 2007 r. pracownicy Trybunału odbywali średnio 12 dni szkoleń zawodowych. W porównaniu z 2006 r. działania w zakresie szkoleń technicznych znacznie poszerzyły się. Główną zmianą dotyczącą szkoleń było wprowadzenie szkoleń z zakresu podręcznika i wytycznych kontroli wykonania zadań Trybunału, zasad księgowych Komisji, wykorzystania rachunkowości memoriałowej (ABAC), systemów finansowych SAP oraz informatyki i innych aplikacji komputerowych w zakresie kontroli. Kursy językowe stanowiły w 2007 r. 52% wszystkich dni poświęconych na szkolenia.

Trybunał przyjął plan działania dotyczący szkoleń na lata 2008–2011, który zakłada opracowanie programu szkoleń zawodowych na następne kilka lat, koncentrując się na szkoleniach mających na celu skuteczną realizację planu rozwoju osobistego dla każdego pracownika. Ponadto Trybunał rozważa możliwość utworzenia europejskiego dyplomu kontrolera sektora publicznego.

Ramka 6 przedstawia pracowników jednego wybranego działu lub wydziału w Trybunale, co daje pojęcie na temat prowadzonych prac, osób biorących w nich udział, ich wykształcenia i doświadczenia zawodowego.

RAMKA 6 – SPRAWOZDANIE W SPRAWIE SYSTEMÓW KONTROLI, INSPEKCI I SANKCJI DOTYCZĄCYCH ZASAD OCHRONY WSPÓLNOTOWYCH ZASOBÓW RYBNYCH – REZULTAT OWOCNEJ PRACY ZESPOŁOWEJ

Sprawozdanie Trybunału w sprawie systemów kontroli, inspekcji i sankcji dotyczących zasad ochrony wspólnotowych zasobów rybnych z 2007 r. (sprawozdanie specjalne nr 7/2007) wzbudziło duże zainteresowanie polityków i mediów. Liczne artykuły prasowe oraz szybka reakcja ze strony Komisji i Rady udowodniły, jak istotne i aktualne jest to sprawozdanie. Sukces ten jest zasługą zespołu dwunastu kontrolerów Trybunału ściśle współpracujących z członkiem sprawozdawcą Kikisem Kazamiasem i jego gabinetem.

Emmanuel Rauch, kontroler narodowości francuskiej pracujący w Trybunale od wielu lat, oraz jego współpracownik Alejandro Ballester, pochodzący z Hiszpanii, sprawowali funkcję kierowników zespołu kontrolnego na etapie przygotowywania kontroli jesienią 2005 r.

Kontrola obejmowała wizyty w sześciu państwach członkowskich, od Danii po Włochy, na szczeblu administracji państwowej, zakładające zrozumienie systemów kontroli oraz wizyty w głównych portach mające na celu ocenę, jak funkcjonują one w praktyce. W razie gdy zespół kontrolny nie dysponował znajomością odpowiedniego języka, pomocy udzielali tłumacze zatrudnieni w Trybunale.

Zespół kontrolny jest dumny, iż mógł przyczynić się do tego, iż politycy zaczęli zdawać sobie sprawę, jak poważne konsekwencje przynosi aktualny sposób realizacji polityki rybackiej we Wspólnocie. Zainteresowanie kontrolą okazały także inne organy kontroli, co było źródłem inspiracji i wiedzy na przykład w zakresie przygotowywanej kontroli na podobny temat w krajach nadbałtyckich.

Od lewej, od dołu

Pierwszy rząd

Alejandro BALLESTER GALLARDO, administrator (ES – 5 lat pracy w Trybunale); Kikis KAZAMIAS, członek Trybunału (CY – 3 lata pracy w Trybunale); Riemer HAAGSMA, administrator (NL – 30 lat pracy w Trybunale); Emmanuel RAUCH, kontroler (FR – 14 lat pracy w Trybunale)

Drugi rząd

Jean-Marc DANIELE, attaché gabinetu (FR – 5 lat pracy w Trybunale); François OSETE, kontroler (FR/ES – 23 lata pracy w Trybunale); Robert MARKUS, kontroler (NL – 13 lat pracy w Trybunale); Bertrand TANGUY, administrator (FR – 3 lata pracy w Trybunale); Pietro PURICELLA, kontroler (IT – 11 lat pracy w Trybunale)

Trzeci rząd

Anne POULSEN, tłumacz (DK – 16 lat pracy w Trybunale); Maria del CARMEN JIMENEZ, młodszy kontroler (ES – 15 lat pracy w Trybunale); Cecile RAMIREZ – sekretarka (FR – 5 lat pracy w Trybunale); Neophytos NEOPHYTOU, attaché gabinetu (CY – 3 lata pracy w Trybunale); Krzysztof ZALEGA, administrator (PL – 4 lata pracy w Trybunale)

Pozostali członkowie zespołu (nieujęci na zdjęciu)

Valéria ROTA, administrator (IT – 8 lat pracy w Trybunale); Adeline DOMINGUES, sekretarka (FR – 8 lat pracy w Trybunale); Juha VANHATALO, administrator (FI – 3 lata pracy w Trybunale); Paul STAFFORD, administrator (UK – 18 lat pracy w Trybunale)

INFORMACJE FINANSOWE

BUDŻET

Budżet Trybunału wynosi około 0,1% ogólnego budżetu UE lub około 1,8% budżetu na wydatki administracyjne i instytucje UE. W ostatnich trzech latach budżet ten wzrósł o 17%. Wzrost ten jest głównie związany ze skutkami rozszerzenia UE w 2004 i 2007 r.

Kolejny zauważalny wzrost dotyczy środków na budynki Trybunału (środki trwale zwiększyły się dwukrotnie w latach 2006–2008), które zaspokoją zapotrzebowanie na lokum dla nowo zatrudnionych pracowników w tzw. K3, budynku, który zostanie ukończony do 2013 r. w ramach drugiej rozbudowy głównej siedziby Trybunału.

Poniższa tabela ilustruje podział środków między różne pozycje budżetowe. Środki na personel stanowią około 72% wszystkich środków w 2007 r.

BUDŻET	2006	2007	2008
Wykorzystanie środków		<i>Środki ostateczne (w tys. euro)</i>	
Członkowie instytucji	11 350	11 270	12 061
Urzednicy i pracownicy tymczasowi	77 907	82 583	88 712
Inny personel i usługi zewnętrzne	4 223	4 014	4 248
Podróże służbowe	3 100	3 000	3 212
Inne wydatki związane z personelem Trybunału Obrachunkowego	1 923	2 056	2 286
Razem Tytuł 1	98 503	102 923	110 519
Nieruchomości	6 287	8 126	12 110
Informatyka i telekomunikacja	4 575	5 518	5 879
Majątek ruchomy i koszty z nim związane	1 320	1 396	1 147
Bieżące wydatki administracyjne	807	435	425
Spotkania, konferencje	352	872	876
Informacja i publikacje	1 353	1 810	1 813
Razem Tytuł 2	14 694	18 157	22 250
Ogółem Trybunał Obrachunkowy	113 197	121 080	132 769

WYDZIAŁ AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Zadaniem wydziału audytu wewnętrznego w Trybunale jest pomoc w osiągnięciu celów Trybunału przez systematyczną i metodyczną ocenę zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej i procedur zarządczych. Wydział audytu wewnętrznego przygotowuje również propozycje mające na uwadze poprawę wydajności Trybunału. Wymaga to ciągłej oceny systemów kontroli wewnętrznej w Trybunale, tak aby móc ocenić ich skuteczność. Ogólnie rzecz biorąc, należy ocenić wyniki poszczególnych służb w zakresie realizacji polityk, programów i działań, tak aby stale przyczyniać się do poprawy wyników.

W 2007 r. wydział audytu wewnętrznego Trybunału skoncentrował swoje prace na kontroli finansowej (włączając w to wsparcie dla zewnętrznego audytora Trybunału), przeglądzie weryfikacji *ex ante*, realizacji standardów kontroli wewnętrznej, ostatniej rozbudowie budynku Trybunału (tzw. K2) oraz procesie rekrutacji w Trybunale.

Komitet Kontroli Trybunału, złożony z trzech członków Trybunału oraz z osoby z zewnątrz posiadającej odpowiedni profil, monitoruje działalność audytora wewnętrznego i zapewnia jego niezależność. Komitet ten także omawia i odnotowuje program prac audytora wewnętrznego oraz informuje go i (w razie konieczności) zwraca się do niego o przeprowadzenie konkretnych kontroli. W 2007 r. odbyło się 8 spotkań Komitetu.

AUDYT ZEWNĘTRZNY TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO

W opinii za 2006 r. (przedstawionej 28 września 2007 r.) audytor zewnętrzny stwierdził:

„Wyrażamy opinię, że sprawozdanie finansowe przedstawia – zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r., przepisami wykonawczymi do tego rozporządzenia, ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości oraz przepisami wewnętrznymi Europejskiego Trybunału Obrachunkowego – rzetelny obraz sytuacji finansowej Europejskiego Trybunału Obrachunkowego na dzień 31 grudnia 2006 r., a także jego wyniku ekonomicznego za rok budżetowy zamknięty tego dnia”⁸.

Ponadto prace audytora zewnętrznego nie doprowadziły do ujawnienia faktów, które podawałyby w wątpliwość adekwatność stosowanych procedur administracyjnych, księgowych i kontroli wewnętrznej oraz zgodność zarządzania finansami z obowiązującymi przepisami.

Europejski Trybunał Obrachunkowy

Roczne sprawozdanie z działalności 2007

Luksemburg: Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich

2008 – 45 str. – 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-9207-016-8

Jak otrzymać publikacje UE

Płatne publikacje Urzędu Publikacji są dostępne w EU Bookshop <http://bookshop.europa.eu>. Ze strony tej można złożyć zamówienie na publikacje w dowolnym biurze sprzedaży.

Pełną listę sprzedawców naszych publikacji na całym świecie można uzyskać, wysyłając faks pod numer (352) 2929 42758.

http://eca.europa.eu/portal/page/portal/eca_main_pages/splash_page

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY

URZĄD OFICJALNYCH PUBLIKACJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L-2985 LUKSEMBURG

ISBN 978-92-9207-016-8

